కేరళలో అనక్కాయం సమీప ప్రాంతంలో 1963లో స్థాపించబడి నిద్రావస్థలో ఉన్న ఒక వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం 2007 నుండి ప్రసన్న రాజేంద్రన్ సహాయ పరిశోధనా సంచాలకుని ఆధ్వర్యంలో సృజనాత్మక వ్యవసాయ పద్ధతులను రూపొందించే దశకు చేరుకుంది.

మూడు వేల ఐదొందల ఎకరాలు గల కేరళ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం మొత్తం సంవత్సరాదాయం రు. 8 కోట్లు అయితే ఈ పరిశోధనా స్థానంలో ప్రాసెసింగ్, టిష్యూకల్చర్ ప్రయోగశాలల్లో సరైన సౌకర్యాలు లేనప్పటికీ కేవలం 25 ఎకరాల నుండి 2013లో సంవత్సరాదాయం రూ. 2.56 కోట్లు.

సృజనాత్మక వ్యవసాయ పద్ధతులను రూపొందిస్తున్న

అనక్కాయం వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం సహాయ పరిశోధనా సంచాలకులు ప్రసన్న రాజేంద్రన్‌తో 'రైతునేస్తం' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ

ఈ అసాధారణ విజయం సాధించిన మీకు మా ప్రత్యేక అభినందనలు.

✍ మీరు 2007లో ఈ పరిశోధనా స్థానంలో సహాయ పరిశోధనా సంచాలకులుగా పదవీబాధ్యతల చేపట్టే ముందు ఇక్కడ పరిస్థితులెలా ఉండేవో తెలియజేస్తారా?

✦ ఇది ఒకప్పుడు వర్షాధార మెట్ట భూములన్న జీడిమామిడి పరిశోధనా స్థానం. ఇక్కడ ఒక శాస్త్రవేత్త, నలుగురు కూలీలు పనిచేసేవారు. ప్రతి వేసవి సమయంలో త్రాగునీటిని బయట నుండి తెప్పించుకునేవారు. అప్పుడు ఈ పరిశోధనాస్థానం సంవత్సరాదాయం కేవలం రూ. 4.92 లక్షలు మాత్రమే. గతంలో స్థానిక రైతులు ఈ పరిశోధనాస్థానాన్ని జీడిమామిడి ఫ్యాక్టరీ అని ఎగతాళి చేసేవారు. ఇది ప్రస్తుతం నిజమైన వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానంగా రూపొందింది.

✍ ప్రస్తుతం ఈ పరిశోధనా స్థానం ఇంత వైభవ స్థితికి చేరుకోవడానికి మీరు చేపట్టిన మార్పులను వివరిస్తారా?

✦ నేను బాధ్యతలు చేపట్టే ముందు ఇక్కడ కొన్ని జీడిమామిడిచెట్లు మాత్రమే ఉండేవి. నీటిసౌకర్యం, పంటలు, సరిపడే భవనాలు లేవు. ఎక్కువ సిబ్బంది కావాలని త్వరలోనే గ్రహించి కొంతమందికి శిక్షణనివ్వడం మొదటి ప్రాధాన్యంగా ఎంచుకున్నాను. వ్యవసాయంలో ఆరునెలల 'వొకేషనల్ హైయర్ సెకండరీకోర్సు" ప్రారంభించాం. ఈ కోర్సుని సెలవురోజుల్లో మాత్రమే నిర్వహించేవారం. ఆరునెలల శిక్షణా కాలం తర్వాత ఒక టీం తయారైంది. కాని ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం రిజిస్టర్ చేసుకున్న టీం మాత్రమే పనిచేపట్టడానికి అర్హం కావడంతో ఈ టీం రిజిస్టర్ చేసుకోవలసి వచ్చింది. తర్వాత ఈ టీంతో లాభాలు పంచుకునే ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాం. ఇలా "లాభాలు పంచుకునే నమూనా"లో స్వయం సహాయక సంఘాలకు పని అప్పచెప్పడంతో ఈ ప్రాజక్టు ఊపందుకుంది. నమ్మశక్యం కాని ఫలితాలు లభించాయి. అనక్కాయం పంచాయితీలో ఆదాయంలేని 250 కుటుంబాలున్నాయి. వారిని కాంట్రాక్టు కూలీలుగా తీసుకున్నాం. ఒక్కొక్క దానిలో 7-8 సభ్యుల చొప్పున వీరందరూ స్వయం సహాయక సంఘాలుగా ఏర్పడ్డారు.

ఈ పరిశోధనా స్థానం 9వ బ్యాచ్‌కి శిక్షణనివ్వడానికి సన్నద్ధమైంది. శిక్షణ పొందిన మొదటి, రెండవ బ్యాచ్ వారికి ఇక్కడే ఉద్యోగాలిచ్చాం. మూడవ బ్యాచ్ వారందరికీ బి.యస్.సి. (అగ్రి.) కోర్సులో ప్రవేశం లభించింది. తర్వాత బ్యాచ్‌లలో శిక్షణ పొందిన వారందరికీ ఉద్యోగాలు రావడం, పై చదువులో ప్రవేశించడం జరిగింది. ఈ 6 నెలల కోర్సులో చేరడానికి అధిక సంఖ్యలో యువకులు ఉత్సాహం చూపిస్తున్నారు.

✍ మరి నీటికొరతని తీర్చడానికి ఏమి చర్యలు చేపట్టారు?

✦ మలప్పురం జిల్లాలో సంవత్సర వర్షపాతం 2900 మి.మీ. దీని ద్వారా ఎకరానికి 10 మిలియన్ లీటర్ల నీరు లభిస్తుంది. ఈ పరిశోధనా స్థానంలో మొత్తం 3 పెద్ద వర్షపు నీటి కుంటలను నిర్మించాం. ప్రతి నీటికుంట నిల్వ సామర్థ్యం 5 మిలియన్ లీటర్లు. ఈ కుంటలలో కనీసం 10 మిలియన్ల

వర్షపునీటిని నిల్వ చేయవచ్చు. ఇది 25 ఎకరాలకు నీరందించడానికి సరిపోతుంది. తక్కువ కాలపరిమితిగల పంటలకు ఈ నీరు రెట్టింపు దిగుబడులు సాధించడానికి సరిపోతుంది.

✍ మీ తదుపరి ప్రాధాన్యం ఏది?

✦ క్షేత్ర యాజమాన్యం మా తదుపరి ప్రాధాన్యం. మొత్తం క్షేత్రం కలుపు మొక్కలతో నిండి పోయివుంది. కొత్త టీంని రంగంలోకి దింపాం. అధికమొత్తంలో జీవపదార్థం లభించింది. చిన్న వర్మికంపోస్టు యూనిట్లను నిర్మించాం. ప్రస్తుతం ప్రతి సంవత్సరం 500 టన్నుల వర్మికంపోస్టు ఉత్పత్తి అవుతుంది. మొత్తం క్షేత్ర సేంద్రియ ఎరువు అవసరాలు తీరగా మిగిలిన 100 టన్నుల వర్మికంపోస్టుని అమ్ముతాం.

✍ కూలీల, నీటికొరతలనధిగమించారు సరే. మరి నిధుల మాటేమిటి?

✦ వన్యకలుపు మొక్కలు నిర్మూలింప బడటంతో క్యాంపస్ కొత్త రూపు సంతరించుకుంది. సందర్శకులు రావడం ప్రారంభమైంది. పరిశోధనా స్థానానికి ఒకటి తర్వాత మరొకటిగా ప్రాజక్టులు రావడం, నిధులు రావడం మొదలయ్యాయి.

✍ పరిశోధనాస్థానంలో మీరు చేపట్టిన కార్యక్రమాలను గురించి వివరిస్తారా?

✦ గతంలో జీడిమామిడి ఫ్యాక్టరీ అని ఎగతాళి చేయబడిన ఈ పరిశోధనా స్థానం అసలైన వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానంగా రూపొందింది. అధిక మొత్తంలో కూరగాయల విత్తనాలను, అంటుమొక్కలు ఉత్పత్తి చేపట్టాం. టిష్యూకల్చర్ ప్రయోగశాలనేర్పాటు చేసి టిష్యూకల్చర్

మొక్కల ఉత్పత్తిని చేపట్టాం. ఒక ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ని కూడా ఏర్పాటు చేశాం. అయితే ఈ టిష్యూకల్చర్ ప్రయోగశాల, ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లో సరైన సౌకర్యాలు లేవు. వీటిని పెంపొందించాలి.

✍ మొక్కలు, విత్తనాల ద్వారా పొందిన ఆదాయ వివరాలను తెలియజేస్తారా?

✦ లాభాలు పంచుకునే నమూనాలో నర్సరీ మొక్కల ఉత్పత్తి అత్యంత విజయవంతమైంది. ప్రస్తుతం రెండు హెక్టార్లలో మొక్కల ఉత్పత్తి చేపట్టాం. నర్సరీ ట్రేలలో పండ్లు, అలంకరణ మొక్కల నుండి కూరగాయల పంటల నారు మొక్కల వరకు అనేక రకాలనుత్పత్తి చేస్తున్నాం.

మొక్కలు నాటే కాలంలో కొన్ని స్వయం సహాయక సంఘాలు నెలకు 1,00,000 మొక్కలనుత్పత్తి చేస్తాయి. ఏ మొక్కకైనా కనీస ధర రూ. 10/-. అంటే లక్ష మొక్కలు అమ్మితే రూ. 10 లక్షలు వస్తాయి. స్వయం సహాయక సంఘానికి దాని వాటాగా రూ. 3.5 లక్షలు లభిస్తాయి.

స్థానిక రైతులు ప్రస్తుతం ట్రేలలో పెంచిన కూరగాయల మొక్కలను ఉపయోగించుకోవడానికి అలవాటు పడ్డారు. త్వరగా అమ్ముడుపోయే టమాట, వంగ, మిరప, కాకర నారు మొక్కలను సిద్ధంగా ఉంచుతాం. మొక్కకి రూ. 2/- చొప్పున వీటిని అమ్ముతాం.

ప్రత్యేక ఆర్డర్లపై నర్సరీ ట్రేలలో నారు మొక్కలనుత్పత్తి చేసే వ్యాపారం లాభసాటిగా ఉంది. రైతులు, పంచాయితీలు ప్రత్యేక ఆర్డర్లనిస్తారు. బెండ, అలసంద నారు మొక్కలకు కూడా డిమాండ్ పెరుగుతుంది. క్యాబేజి, కాలీఫ్లవర్ నారు మొక్కలని కూడా ఉత్పత్తి చేస్తాం. కర్ణాటక బోర్డర్లోని గుండ్లపేట, దూరంగా ఉన్న తమిళనాడు రైతులు కూడా వచ్చి వీటిని కొనుక్కు వెళతారు. సంవత్సరానికి సుమారు 4,00,000 కూరగాయల మొక్కల నుత్పత్తి చేస్తాం. నారుమొక్కల అమ్మకం సమస్యకాదు. నిజానికి ఉన్న డిమాండ్లో 50 శాతం మొక్కలను మాత్రమే అందివ్వగలుగుతున్నాం.

ఈ పరిశోధనా స్థానంలో 57 రకాల పనస మొక్కలతో తోటని వృద్ధి చేశాం. వీటిలో ముఖ్యమైనవి విత్తనాలు లేని పనస, చింగం వరిక్క, పల్లిపురం వరిక్క. వీటి అంటుమొక్కలను తయారు చేసి అమ్ముతాం.

పండుగాను, కూరగాయగాను ఉపయోగించే వింత రకం ముళ్ళున్న మెలన్ (కినవానో)ని కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం కాలిఫోర్నియా నుండి ఒక పైలట్ మిత్రుని ద్వారా తెప్పించాం. దీని రసం చాలా బాగుంటుంది. దీని విత్తనాల నుండి

తీసే నూనె చాలా ఖరీదైంది. ఈ మెలన్ మూడు నెలల కాలంలో కాపు కొచ్చి మంచి దిగుబడినిస్తుంది. దీని విత్తనాలను వందలాది రైతులకు సరఫరా చేశాం.

కొంకంలో సాగు చేసే 'కోకం'ని కూడా ప్రచారం చేస్తున్నాం. ఈ బహుళ ప్రయోజన ఔషధ మొక్క మా ప్రాంతంలో చాలా అరుదు. ఇది స్క్వాష్, జామ్, వైన్ తయారీకి బాగా అనువైంది. 2012లో మా దగ్గరున్న ఒక తల్లి చెట్టు నుండి 1000 అంటు మొక్కల నమ్మి రూ. 40,000 ఆదాయం పొందాం. దీని డిమాండ్ పది రెట్లు పెరిగింది.

✍ మీ అకుంఠిత పట్టుదలకు, కృషి, మీరందిస్తున్న అద్భుత రైతు సేవాకార్యక్రమాలకి మా ప్రత్యేక హార్థిక అభినందనలు. మీరింకొక "హైటెక్ సైన్యం శిక్షణా కార్యక్రమం" నమూనా చేపట్టారు కదా. దానిని గురించి వివరిస్తారా?

✦ అతి పెద్ద సంఖ్యలో 'వ్యవసాయ సైన్యం శిక్షణా కార్యక్రమం' మా పరిశోధనా స్థానం చేపట్టిన ఇంకొక నమూనా. దీనిని 'హైటెక్' అని సంబోధించడంలో ఒక సందేశం ఉంది. ఈ సైన్యంలో 25 నుండి 40 సంవత్సరాల వయస్సున్న 100 మంది సభ్యులున్నారు. ఇందులో కొంతమంది పాఠశాల విద్యను పూర్తి చేశారు. ఇతరులకు కాలేజి డిగ్రీలున్నాయి. వారు మిగతా విషయాలతోపాటు మొక్కలు అంటుగట్టడం, టిష్యూకల్చర్ పద్ధతులను నేర్చుకుంటారు. ప్రెసిషన సాగుకి సంబంధించిన పాలిహౌసులు, గ్రీన్హౌసులు, వర్షం నుండి కాపాడుకునే నిర్మాణాలనేర్పాటు చేసి నిర్వహించడం, టెర్రస్ గార్డెన్లను డిజైన్ చేసి ఏర్పరచడం

వంటి మెళకువలను వృద్ధి చేసుకుంటున్నారు.

వారికి సంరక్షిత సాగు నిర్మాణాల నేర్పాటు చేయడం, ప్రాసెసింగ్ ద్వారా కూరగాయలు, పండ్లు, సుగంధ ద్రవ్యాల విలువ పెంచడం, సాగునీటి సంరక్షణ, చేపల పెంపకానికి వర్షపునీటి సంరక్షణ పద్ధతులనేర్పాటు చేయడంలో మెళకువలను కూడా నేర్పిస్తాం.

హెచ్‌టికెకెయస్ ప్రారంభించి కొద్దికాలమే అయినా ఇప్పటికే మంచి గుర్తింపు పొందింది. శిక్షణ పొందిన 100 మంది సభ్యుల అవసరం అన్ని ప్రాజక్టుల్లో ఉండదు. వారిని ప్రాజక్టుల స్వభావాన్ని బట్టి ఎంపిక చేస్తాం. 13 పాలీహౌసులను, గ్రీన్‌హౌసులను ఇప్పటి వరకు ఏర్పాటు చేశాం. ఇంకా 9 ప్రాజక్టులు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. మా కార్యక్రమాలు చుట్టుప్రక్కల జిల్లాలకు, ఇంకా దూరప్రాంతాలకు విస్తరించాయి. విచారణలు అధికమయ్యాయి. ఇటీవలే గుజరాత్ నుండి కూడా ఒక ప్రాజక్టు వచ్చింది.

✍ హైటెక్ శిక్షణ పొందిన వారికి అవకాశాలెలా కల్పించారు?

✦ అనేక మంది హైటెక్ టీం సభ్యులు నెలకి రూ. 20,000 సంపాదిస్తున్నారు. వారు ట్రైనింగ్ హాల్ ఫ్లోరింగు, ప్రోసెసింగ్ యూనిట్‌పై కప్పు పనుల్లో పాల్గొంటున్నారు. క్యాంటీన్ నిర్మాణం వారే చేపట్టారు. వారిలో ఒకరిద్దరికి వెల్డింగ్, తాపీపని, ఇతర మెళకువలు తెలుసు. వారి మార్గదర్శకత్వంలో మిగతావారు పనిచేస్తారు. ప్రతిరోజు కొత్త మెళకువలను నేర్చుకుంటున్నారు.

ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం కాంట్రాక్టు పనులు చేపట్టడానికి ఓపెన్ టెండర్లని పిలవాలి. హెచ్‌టికెకెయస్ తక్కువ మొత్తం పేర్కొని కాంట్రాక్టు చేజిక్కించుకుంది. ఒక 1000 చ.మీ. పాలిహౌస్ నిర్మాణానికి రూ. 14 లక్షల మొత్తం వరకు టెండర్లు అందాయి. అయితే హెచ్‌టికెకెయస్ రూ. 9 లక్షల మొత్తం పేర్కొని కాంట్రాక్టుని చేజిక్కించుకుంది.

✍ మీ అభిప్రాయంలో యువతని వ్యవసాయ రంగంవైపు ఆకర్షించడమెలా సాధ్యమౌతుంది?

✦ వ్యవసాయ రంగం తప్ప మిగతా అన్ని ఉత్పత్తిరంగాలు హైటెక్ పద్ధతికి మారాయి. పాలీహౌసుల్లో సాగు, ప్రెసిషన్ సాగు యువకులను ఆకర్షించడానికి ఆదర్శ ప్రాయమైనవి.

అనేకమంది కేరళ యువకులు గల్ఫ్ దేశాలలో పని చేయాలని కలలుకంటారు. నేను కూడా గల్ఫ్‌లో పనిచేశాను. అయితే అక్కడ ఎంతో కష్టపడి పని చేయాలి. మన దేశంలో కూడా వ్యవసాయ రంగంలో కష్టపడితే ఇంకా ఎక్కువ సంపాదించవచ్చు. అధిక ప్రయోజనాలు పొందవచ్చు. ఇప్పటికే అనేకమంది కార్పొరేట్ ఉద్యోగస్థులు ఉద్యోగాలు మాని పాలిహౌసుల్లో సాగు, ప్రెసిషన్ సాగువైపుకు మరలి ఉద్యోగాల్లో కంటే ఎక్కువ సంవత్సరాదాయం పొందుతున్నారు.

✍ పెరటి తోటల్లో కూరగాయల వృద్ధి పథకాన్ని కూడా అమలు చేస్తున్నారా?

✦ అవును. కేరళ వ్యవసాయ శాఖ జిల్లాల్లో కూరగాయల వృద్ధి పథకాన్ని నడుపుతుంది. పెరటితోటను పెంచడానికి అయ్యే మొత్తం ఖర్చు రూ. 2000/-. ఒక కుటుంబం రూ. 500/- చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మిగతా మొత్తాన్ని సబ్సిడీగా పదార్థాల రూపంలో ఇస్తారు. గ్రోబ్యాగ్స్‌లో కూరగాయలనారు మొక్కలను రైతుల ఇళ్ళకు తెచ్చి యిస్తారు. రైతు కేవలం నీరు పెట్టడం, ఎరువులు వేయడం, మొక్కలను సంరక్షించడం మాత్రమే చేయాలి. జిల్లాలో వ్యవసాయ శాఖ టార్గెట్ 10,000 కుటుంబాలు. కాని మాకు అంతకన్నా ఎక్కువ అప్లికేషన్స్ అందాయి.

✍ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లో ఉత్పత్తి చేసే ఆహారోత్పత్తుల వివరాలను తెలియజేస్తారా?

✦ ఒక పాత భవనాన్ని ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్‌గా మార్చాం. సౌకర్యాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కాని ప్రతిరోజు ఒక మహిళా బృందం పచ్చళ్ళు, జామ్‌లు, స్క్వాష్‌లు ఉత్పత్తి చేస్తుంది. పనస పండుతోపాటు అనేక స్థానిక ప్రాముఖ్యతలేని పండ్లను కూడా ఉపయోగిస్తారు. అరటి దుంప పచ్చడి ఒక అతి సృజనాత్మకమైన ఉత్పత్తి. కేరళలో నేంద్రన్ అరటి రకాన్ని ఎక్కువగా సాగు చేస్తారు. పంటకోత తర్వాత సాధారణంగా దుంపలను భూమిలో కలియదున్నుతారు. ఈ దుంపతో తయారు చేసిన పచ్చడి వినియోగదారులలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందింది. 100 గ్రా. పచ్చడిని రూ. 15 చొప్పున అమ్ముతారు. ఈ పచ్చడి క్షారగుణం కలిగి కడుపులో అల్సర్‌తో బాధపడేవారికి మంచి ఉపశమనం కల్గిస్తుంది. దీనిని సేంద్రియ పద్ధతిలో సాగు చేసిన పంట నుండి వచ్చిన దుంపలతో తయారు చేస్తారు.

అరటి సాగు ద్వారా రైతులు ఎక్కువ ఆదాయం పొందే మార్గాలను ఎవరైనా చూపిస్తే రైతులు పురుగుమందులు వాడకుండా సాగు చేపడతారు. ప్రస్తుతం రైతులు అరటి పంట నుండి అధిక దిగుబడులు సాధించడానికి రసాయనాలు వాడుతున్నారు. అరటి దుంపల నుండి కూడా ఆదాయం పొందవచ్చని వారికి నమ్మకం కలిగిస్తే వారు రసాయన వ్యవసాయానికి స్వస్తి పలుకుతారు. సరైన మార్గంలో వృద్ధి చేస్తే అరటి ఉత్పత్తులు రైతులకు ఆదాయాన్ని సమకూరుస్తాయి.

కేరళలో ఇంకొక ముఖ్యమైన ఉత్పత్తి పచ్చిమామిడి స్క్వాష్. మార్కెట్లో వన్యపచ్చి మామిడి కాయలు కిలో ఒక్కొంటికి రూ. 4-5 కి దొరుకుతాయి. వీటినుపయోగించి తయారుచేసిన స్క్వాష్‌కి మంచి గిరాకి ఉంది.

అమ్మకందారులు, ఎగుమతిదారులు కూడా ఇక్కడి ఆహార ఉత్పత్తుల్ని కొనడానికి

వస్తారు. ఒక నెలలోనే వారు రూ. 50,000 విలువ ఆధారిత వస్తువుల్ని కొంటారు. ఒక ఎగుమతిదారుడు మిడిల్ ఈస్ట్‌కి ఎగుమతి చేయడానికి రూ.

27,000 విలువగల డిహైడ్రేటెడ్ కర్రపెండలం ఉత్పత్తుల్ని ఖరీదు చేశాడు.

మహిళలార్థిక స్తోమత పెంచడానికి, స్థానిక పండ్లనుపయోగించి ఆదాయం పెంచుకోవడానికి వారికి శిక్షణనిస్తున్నాం. గూస్‌బెర్రీ, కరంబోలా, బిలింబి, వన్యమామిడి పండ్ల నుండి ఉత్పత్తులను పెంచడానికి ఇప్పటికే వారికి శిక్షణనిచ్చాం. అయితే ఉత్పత్తి యూనిట్ల నేర్పాటు చేయడానికి కఠిన రిజిస్ట్రేషన్, లైసెన్స్ నిబంధనల వలన విజయం అంత ప్రోత్సాహకరంగా లేదు. కాని ప్రస్తుతం పంచాయితీలకు లైసెన్సిచ్చే అధికార వికేంద్రీకరణ వల్ల పరిస్థితి ఆశాజనకంగా ఉంది.

✍ పాలీహౌసుల్లో కూరగాయల సాగులో ఎంతవరకు ప్రగతి సాధించారు?

✦ గత 3 సంవత్సరాల నుండి పాలీహౌసుల్లో కూరగాయల పెంపకంలో మేము ముందంజలో ఉన్నాం. పాలీహౌసుల్లో కూరగాయల ఉత్పత్తిని 5-10 రెట్లు పెంచవచ్చు. ఈ కూరగాయలు పురుగు మందుల అవశేషాల్లేక అతి నాణ్యంగా, తాజాగా ఉంటాయి. కూలీ ఖర్చు, నీటి వినియోగం అతి తక్కువ. సంవత్సరం పొడవునా కూరగాయలను పండించవచ్చు.

ప్రస్తుతం మా దగ్గర 500 చ.మీ. విస్తీర్ణంలో పాలీహౌసులున్నాయి. మలప్పురంలో అవార్డులు గెలుచుకున్న ముగ్గురు రైతులు పాలీహౌసుల్లో కూరగాయలను పెంచుతున్నారు. పాలీహౌసు సాగులో ఖర్చు ముఖ్య అవరోధం. ప్రతి చ.మీ.కి. సాగు ఖర్చుతోపాటు రూ. 1000-1200 వరకు ఖర్చవుతుంది. అయినప్పటికీ కొన్ని డజన్ల రైతులను పాలీహౌసుల్లో కూరగాయల పెంపకానికి ప్రోత్సహించాం. విజయం సాధించాలంటే రైతుకు కనీసం 1000 చ.మీ. పాలీహౌస్ అవసరం.

✍ భూమిలేని పేదవారి ఉపాధికొరకు మీరు రూపొందించిన సులభమైన సృజనాత్మక మార్గాన్ని గురించి వివరిస్తారా?

✦ భూమిలేని పేదవారు కూరగాయలు సాగు చేయడానికి “సెమిపర్మనెంట్ టవర్” అనే సులభమైన, సృజనాత్మక మార్గాన్ని రూపొందించాం. ఈ పద్ధతిలో

కూరగాయలను ఇంటిలోపల లేదా వంటింటికి దగ్గరగా లేదా టెర్రస్ గార్డెన్‌లో సంవత్సరం పొడవునా సాగు చేయవచ్చు. ఒక గ్రోబ్యాగ్‌లో 30 నుండి 32 కూరగాయల మొక్కలను పైకి ప్రాకించవచ్చు. ఈ పద్ధతిలో కరివేపాకుతో సహా ఆకుకూరలను, కొతిమీరను పురుగు మందులు వాడకుండా పెంచవచ్చు.

ఈ నిర్మాణం ఒక “బ్యారల్”లా కనిపిస్తుంది. మధ్యలో ఒక పైపుని ప్రవేశపెడతారు. మొక్కలు పెరిగే మాధ్యమాన్ని లోపల నింపుతారు. పోషకాలను ఆకులపై పిచికారి చేసి అందించవచ్చు. టవర్‌కి 15 రోజులకొకసారి నీరందిస్తే సరిపోతుంది.

ప్రస్తుతం మా పరిశోధనా స్థానంలో ఇటువంటివి 3 నమూనాలున్నాయి. గోనెసంచితో సెమిపర్మనెంట్ టవర్‌ని తయారు చేస్తే రూ. 200 ఖర్చు అవుతుంది. నారతో తయారు చేస్తే దీని ఖర్చు రూ. 800/-. శాశ్వత ప్లాంటు ఖర్చు రూ. 2000. డిజైన్, పదార్థాలను అనుకూలంగా మార్చవచ్చు. ఈ నమూనా గ్రోబ్యాగ్స్ కంటే అనేక రెట్లు ఉత్తమమైంది.

✍ కూరగాయల విత్తనాల ఉత్పత్తి ఔట్‌సోర్సింగ్ నమూనా గురించి తెలియజేస్తారా?

✦ నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం స్వయం సహాయక సంఘాల ద్వారా కూరగాయల విత్తనాల ఉత్పత్తి ఔట్‌సోర్సింగ్ మొదలైంది. మొదటి సంవత్సరంలో 22 మంది భాగస్వామ్య రైతులున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ సంఖ్య 89కి పెరిగి కోజికోడ్, పాలక్కాడ్, నమక్కాడ్ వంటి ప్రక్క జిల్లాలకు విస్తరించింది. గత సంవత్సరం రూ. 45 లక్షల విలువల గల 3.5 టన్నుల విత్తనాలు ఉత్పత్తి చేయబడ్డాయి. మేము కూరగాయలను మాత్రమే కొంటాం. విత్తనాలను కాదు. దీనివలన విత్తనాల కల్తీ జరగదు.

✍ మీరు చేపట్టిన అతిపెద్ద ప్రయోగాలు ఏవి?

✦ ఎర్నాడు తాలూకాలోని తువ్వూరు గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకుని “కేరళ రాష్ట్ర మోడల్ అగ్రికల్చరల్ విలేజ్” గా రూపొందించడం.

“నాకు అంబలవాయల్ ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం అదనపు బాధ్యతలను అప్పగించారు. అనక్కాయం, అంబలవాయల్ రెండూ రిమోట్ ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. అంబలవాయల్‌లో చార్జి తీసుకున్నాక పంచాయతి ప్రెసిడెంట్, స్వయం సహాయక సంఘాల ప్రతినిధులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశాను. మొత్తం 390 స్వయం సహాయక సంఘాల

సభ్యులు హాజరయ్యారు. స్వయం సహాయక బృందాలు ఒక వారం రోజుల్లో రిజిస్టర్ చేసుకుంటే మంచి ఆదాయమొచ్చే ఉద్యోగావకాశాలను కల్పిస్తానని చెప్పాను. వెంటనే 390 స్వయం సహాయక సంఘాలు రిజిస్టర్ చేసుకున్నాయి. ప్రతి స్వయం సహాయక సంఘంలో 10 కుటుంబాలు (భార్య, భర్త) ఉంటాయి. అంటే 3900 కుటుంబాలు మాతో పనిచేయడానికి సిద్ధమయ్యాయి.

✍ అంతిమంగా వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలకు, రైతులకు, యువతకు వ్యవసాయంలో బీదరికాన్ని నిర్మూలించడానికి మీరందించే సందేశాలేంటి?

✦ సరైన ప్రణాళికతో వ్యవసాయంలో బీదరికాన్ని నివారించవచ్చు. 'వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, ఉద్యాన శాస్త్రవేత్తలు తమ పరిశోధనా స్థానాలలో వొకేషనల్ కోర్సులనేర్పాటు చేసి యువతకి శిక్షణనిచ్చి, శిక్షణ తర్వాత "లాభాలు పంచుకునే నమూనా"లో స్వయం సహాయక బృందాలకు పని కల్పించి నాణ్యమైన నర్సరీ మొక్కలను, విత్తనాలను రైతులకందించాలి. రైతుల భాగస్వామ్యంతో రైతు క్షేత్రాలలో పరిశోధనలు జరపాలి.

అలాగే ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు, పాలీహౌసులు ఏర్పరచి యువతకి పంటల సాగులో ప్రెసిషన్ టెక్నాలజీస్‌లో శిక్షణనిచ్చి వారిని వ్యవసాయ రంగంలోకి ఆకర్షించి వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా మార్చాలి.

- యువత హైటెక్, ప్రెసిషన్ టెక్నాలజీల నాచరించి వ్యవసాయం చేపట్టి అధిక సంవత్సరాదాయాన్ని పొంది రైతాంగానికి మార్గదర్శకత్వం వహించాలి.
- రైతాంగం రసాయనాలను, ఏకపంట సాగును వదలి సేంద్రియ పద్ధతుల నాచరించి పలు అంచెల పంటల సాగు, అంతర పంటలసాగు చేపట్టి సాగు ఖర్చులను తగ్గించుకుని అధిక నికరాదాయాన్ని పొందాలి.

మరిన్ని వివరాలకు డా. రాజేంద్రన్ (09447186158)ని సంప్రదించండి.

ఇంటర్వ్యూ: **డా॥ కొసరాజు చంద్రశేఖరరావు,**
గౌరవ సంపాదకులు

వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధితోనే ప్రజలకు సుఖసంతోషాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయశాఖ మంత్రి ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు

ఇటీవల హైదరాబాద్, రాజేంద్రనగర్‌లోని 'జాతీయ వ్యవసాయ విస్తరణ నిర్వహణ' సంస్థలో "ప్రపంచీకరణ అనుభవాలు – వ్యవసాయ విధానాల పునః పరిశీలన" అనే అంశంపై నిర్వహించిన సదస్సులో ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయశాఖ మంత్రి ప్రత్తిపాటి పుల్లారావు మరియు పలువురు వ్యవసాయ ఆర్థికవేత్తలు, శాస్త్రవేత్తలు పాల్గొన్నారు. వ్యవసాయరంగం అభివృద్ధి చెందినప్పుడే ప్రజలందరూ సంతోషంగా ఉంటారని అందుకే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వ్యవసాయానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామని మంత్రి తెలిపారు. రైతుల సమస్యల పరిష్కారానికి ఇక్రిశాట్‌తో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నామనీ, భూచేతన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి మట్టి నమూనాలను విశ్లేషించి ఖచ్చితమైన యాజమాన్య పద్ధతులను పాటించేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు మంత్రి చెప్పారు. అంతేకాకుండా రైతు ఆత్మహత్యలను నివారించి, వారి సంక్షేమానికి పెద్ద పీట వేశామన్నారు. సముద్రతీర ప్రాంతాలలో అధిక లాభాన్నిచ్చే పంటలను పండించటానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నామని వారు తెలిపారు. అనంతపురం జిల్లాలో జాతీయ నూనె గింజల అభివృద్ధి పథకం ప్రారంభించామని వివరించారు.

రెండు రోజులు జరిగిన ఈ సదస్సులో అంతర్జాతీయ వ్యవసాయ ఆర్థిక వేత్తల సంఘం అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ కైజీరో ఒట్సుక మాట్లాడుతూ పేద దేశాల రైతులకు కావల్సిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, ఆర్థిక సహకారం కోసం ప్రభుత్వ విధానాలను మార్చాలన్నారు.

జెఎన్‌టియూ ప్రొఫెసర్ అభిజిత్ సేన్ మాట్లాడుతూ వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధి చెందాలంటే రాష్ట్రాల మధ్య సమన్వయం, సహకారాలు అవసరమన్నారు. కార్యక్రమానికి అధ్యక్షతవహించిన సెంట్రల్ వర్సిటీ వీసీ ప్రొఫెసర్ హనుమంతరావు మాట్లాడుతూ వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధికి సదస్సులో చేసిన సూచనలు, సలహాలు ఆచరణలోకి వచ్చేలా చూడాలన్నారు. నాబార్డ్ డిప్యూటీ ఎండీ దలే మాట్లాడుతూ పోస్ట్ హార్వెస్టింగ్ అభివృద్ధికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామన్నారు. ఈ సందర్భంగా సావనీర్‌ను సదస్సులో ఆవిష్కరించారు. ఈ సదస్సులో ప్రొఫెసర్ అల్డాస్ జానయ్య రచించిన 'హరిత భారతం' పుస్తకాన్ని మంత్రి చేతుల మీదుగా ఆవిష్కరణ గావించారు.

సదస్సులో ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వర్సిటీ వీసీ పద్మరాజు, జయశంకర్ వర్సిటీ ప్రత్యేక అధికారి డాక్టర్ ప్రవీణ్‌రావు, భారత వ్యవసాయ ఆర్థికవేత్తల సంఘం అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ సి. రామస్వామి, డాక్టర్ వీబీ శర్మ, మాజీ మంత్రివర్యులు వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు, పలువురు శాస్త్రవేత్తలు, ప్రొఫెసర్లు పాల్గొన్నారు.

– 'రైతునేస్తం' ప్రతినిధి